Eduskunnan talousvaliokunta
TaV@eduskunta.fi

Talousvaliokunnan asiantuntijakuuleminen 11.1.2023 klo 11:00 / VNS 8/2022 vp

VNS 8/2022 vp Valtioneuvoston huoltovarmuusselonteko

Fingrid Oyj (jäljempänä Fingrid) kiittää mahdollisuudesta tulla kuulluksi Valtioneuvoston huoltovarmuusselontekoon liittyen.

Selonteko on erinomainen ja tarpeellinen selvitys, jolla pyritään varmistamaan huoltovarmuuden riittävä taso ja toimintakyky osana yhteiskunnan kokonaisturvallisuutta. Se luo hyvän pohjan koko huoltovarmuustoiminnan kehittämiselle.

Selonteko tuo hyvin esille tarpeen tiivistää julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin välistä yhteistyötä, selkeyttää sektorikohtaisia vastuita ja kehittää poikkihallinnollista yhteistyötä. Tässä kohtaa olisi tärkeää määritellä, mikä taho tästä huoltovarmuuden ylätason organisoinnista vastaa. Elinkeinoelämän näkökulmasta Huoltovarmuusneuvostolla tulisi olla tässä työssä merkittävä rooli. Muussa tapauksessa elinkeinoelämän rooli rajoittuisi ainoastaan sektori- ja poolitoimintaan, jolloin ei pystyttäisi hyödyntämään elinkeinoelämän panosta huoltovarmuustoiminnan strategisessa, kokonaisvaltaisessa kehittämisessä. Riskinä olisi elinkeinoelämän ja julkisen sektorin yhteistyön heikkeneminen.

Valtioneuvoston huoltovarmuuden tavoitepäätös on tehokas instrumentti määrittää huoltovarmuuden tavoitteet ja toiminnalliset painopisteet. On tärkeää, että tavoitepäätöksen uudistaminen aloitetaan selonteon eduskuntakäsittelyn jälkeen. Toisaalta pelkkä tavoitepäätös ei riitä, vaan selonteon mukaisesti tulee kiinnittää erityistä huomiota tavoitepäätöksen tavoitetasoon, toteuttamisvastuisiin, toteutumisen seurantaan sekä vaikuttavuuden arviointiin. Selonteon mukaisesti jokainen ministeriö vastaa varautumisesta omalla hallinnonalallaan. Olisi kuitenkin tärkeää määritellä taho, joka vastaa kokonaisuuden toteutumisesta määritellyllä tavalla.

Sähköjärjestelmä

Sähköjärjestelmän näkökulmasta huoltovarmuusselonteko kattaa mielestämme hyvin lähitulevaisuuden huoltovarmuuteen liittyvät eri osa-alueet. Selonteon kuvaamalla tavalla ilmastonmuutos ja siihen liittyvä tarve modernisoida energiajärjestelmään, mutta myös uudet, viime vuosien aikana uudella tavalla konkretisoituneet, toimintaympäristöön liittyvät uhat haastavat huoltovarmuutta kokonaisvaltaisesti.

Fingrid Oyj

Katuosoite
Läkkisepäntie 21
00620 Helsinki

Postiosoite
PL 530
00101 Helsinki

Puhelin
030 395 5000

Faksi
030 395 5196

Y-tunnus 1072894-3, ALV rek.
etunimi.sukunimi@fingrid.fi
www.fingrid.fi

Sähköenergiajärjestelmän kannalta erityisesti siirtymä hiilineutraaliin energiajärjestelmään aiheuttaa tarpeen modernisoida laajasti sähkön tuotantoa ja käyttöä sekä sähköjärjestelmän rakenteita. Selonteossa todetulla tavalla yksi huoltovarmuuden kannalta tärkeimmistä tekijöistä on energiatuotannon monipuolisuus. Selonteossa kuvatun monipuolisen, mutta perinteisen, pitkälti kiinteisiin polttoaineisiin pohjaavan energiantuotannon lisäksi huomiota tulee kiinnittää puhtaan sähköenergian tuotannon, käytön ja varastoinnin investointiedellytyksien varmistamiseen. Uudet investoinnit puhtaaseen sähkön tuotantoon ja käyttöön parantavat lähtökohtaisesti energiaomavaraisuutta ja kansallista kilpailukykyä, ja siten myös huoltovarmuutta. Huoltovarmuuden näkökulmasta erityistä huomiota tulisi kohdentaa erityisesti energiajärjestelmän joustavuutta tukeviin sähkön käytön ja energian varastoinnin teknologioihin.

Lisäksi sähköenergiajärjestelmän kannalta erityistä huomiota tulisi lisäksi kiinnittää esimerkiksi energiajärjestelmän toiminnan kannalta kriittisten laitteiden ja varaosien sekä osaamisen saatavuuteen. Näiden vaikutusten hallitsemiseksi tulee varmistaa tavat tehdä yhteistyötä eri toimijoiden kanssa. Sähköenergiajärjestelmän näkökulmasta myös tiivis pohjoismainen eurooppalainen yhteistyö ja sääntelyyn vaikuttaminen sekä sähkön riittävyyteen liittyvien tekijöiden huomioiminen ovat keskeisiä toimenpiteitä myös huoltovarmuuden hyvän tason ylläpitämiseksi.

Ystävällisin terveisin

Fingrid Oyj

Jukka Ruusunen

Toimitusjohtaja

Fingrid Oyj

Katuosoite
Läkkisepäntie 21
00620 Helsinki

Postiosoite
PL 530
00101 Helsinki

Puhelin
030 395 5000

Faksi
030 395 5196

Y-tunnus 1072894-3, ALV rek.
etunimi.sukunimi@fingrid.fi
www.fingrid.fi